

*Xưa kia nói nói thề thề,*

*Bây giờ bẻ khoai trao chừa cho ai.*

Nếu ở tình yêu chàng trai Việt giữ được tính chất “đàn ông” thì cũng ở tình yêu người phụ nữ Việt biểu lộ được tính chất “đàn bà”, một thứ đàn bà rất đỗi mến thương vì rất giàu nhân tính.

Đây nổi lòng băng khuâng của cô gái vừa đến tuổi xuân một mình nghĩ về tương lai:

*Thân em như tấm lụa đào,*

*Phát phơ giữa chợ biết vào tay ai?*

*Em ngồi cành trúc, em dựa cành mai,*

*Đông đào, tây liễu lấy ai bạn cùng.*

Vào vụ gặt hái nàng làm lưng vất vả, nhưng nổi lòng cởi mở, niềm vui hồn nhiên đồng nội; khi gia nhập vào đám đông chị em nàng vững dạ hơn và rất có thể nàng cất tiếng hát trên cột một chàng trai đơn độc đi trên đường:

*Hỡi anh đi đường cái quan,*

*Dừng chân đứng lại em than đôi lời.*

Có thể nàng từ chối miếng trầu (có nghĩa là từ chối tình yêu) với thái độ dè dặt, kín đáo, nghi kỵ nữa:

*Sáng nay tôi đi hái dâu*

*Gặp hai anh ấy ngồi câu thạch bàn.*

*Hai anh đứng dậy hỏi han,*

*Hỏi rằng: “cô ấy vội vàng đi đâu?”*

*Thưa rằng: “tôi đi hái dâu”*

*Hai anh mở túi đưa trầu cho ăn.*

*Thưa rằng: “Bác mẹ tôi răn.*

*Làm thân con gái chớ ăn trầu người.”*

Hai anh cùng đứng dậy hỏi nàng, tình yêu không phân minh và chột nhả như vậy nàng từ chối là phải lắm. Khi chạm trán tay đôi nếu nàng không ưng, lời nàng khá chua ngoa:

*Bao giờ cho chuối có cành*

*Cho sung có nụ, cho hành có hoa,*

*Bao giờ chạch đẻ ngọan đa,*

*Sáo để dưới nước thì ta lấy mình.*

*Bao giờ cây cải làm đình,*

*Gỗ lim thái ghé thì mình lấy ta.*

Nhưng vào trường hợp nàng ưng ý thì lời đối thoại vẫn kín đáo mà dịu dàng biết:

- *Bây giờ mận mới hỏi đào*  
*Vườn hồng đã có ai vào hay chưa?*
- *Mận hỏi thì đào xin thưa*  
*Vườn đào có lối nhưng chưa ai vào.*

Tới khi nàng yêu, thì tình yêu chân thành, thiết tha đến se lòng.

Có khi khi lời nói bề ngoài thì dễ dàng bình tĩnh nhưng chẳng thể che dấu mỗi cảm tình nồng nhiệt đang như chìm xuống để đốt thâu tâm can nàng:

*Vào vườn hái quả cau xanh,*

*Bỏ ra làm sáu mời anh xơi trầu.*

*Trầu này tằm những vôi tằm,*

*Giữa đệm cát cánh hai đầu quế cay.*

*Mời anh xơi miếng trầu này,*

*Dù mận, dù nhạt, dù cay, dù nồng.*

*Dù chẳng nên đạo vợ chồng,*